Gweithredu Hinsawdd a Bioamrywiaeth Machynlleth

#4 Cylchlythyr Cymunedol

Eisiau cymryd rhan yn Gweithredu Hinsawdd Machynlleth? E-bostiwch freya@ecodyfi.cymru i gael eich hychwanegu at y rhestr bostio, gwahodd i ddigwyddiadau, ac ymuno â thrafodaethau a chynllunio gweithredu.

Clwb Ceir Trydan
Hoffech chi yrru car trydan? Ymunwch â chlwb ceir trydan Tripto ym Machynlleth, Llanidloes, Y Drenewydd neu'r Trallwng. Mae gan bob tref ei Renault Zoe ei hun wedi'i barcio ger pwynt gwefru. Mae aelodau newydd yn cael sesiwn ymgyfarwyddo ac yn gyrru'r car am ddim i ddechrau.

Ar hyn o bryd mae gennym gynnig arbennig, 3 mis o aelodaeth am ddim dim angen blaendal. Diddordeb? Cysylltwch â Julia Stevens ar 07955 490021, coordinator@machevcarclub.org.uk neu ewch i www.tripto.org.uk

Cefnogaeth systemau bwyd lleol gyda Tyfu Dyfi
Oes gennych chi syniad sut i gael mwy o bobl i ymwneud â thyfu ym Biosffer Dyfi, neu fan a allai fod yn safle tyfu cymunedol? Mae cefnogaeth trwy Tyfu Dyfi ar gyfer hyfforddiant a chyllid ar gyfer deunyddiau - am fwy o wybodaeth, gweler https://www.dyfibiosphere.wales/tyfudyfi

Newyddion da i Wennoliaid!

Mae Grŵp Bioamrywiaeth Machynlleth yn ymuno â selogion Gwenoliad duon, sydd wedi'u cysylltu drwy dudalen Facbeook Natur Dyfi, i ariannu, adeiladu a gosod blychau gwenoliaid du ar adeiladau addas ym Biosffer Dyfi. Mae'r grŵp wedi llwyddo i adeiladu 20 blwch cychwynnol trwy arian a roddwyd ac amser saer, ac wedi derbyn cyllid gan Elusennau Garthgwynion ar gyfer mwy. Cysylltwch ag andy@ecodyfi.cymru os hoffech chi focs gwennol ddu neu i gyfrannu tuag at wneud Biosffer Dyfi yn 'Brifddinas Gwenoliaid Duon Cymru'.

Pweru eich cartref ag ynni lleol
Mae'r **clwb Ynni Lleol** ar gyfer ardal Machynlleth bellach yn weithgar. Mae'r clwb hwn yn uno defnyddwyr trydan domestig yn yr ardal leol gyda chynllun hydro Esgairweddan, sef generadur adnewyddadwy 60kW ym Mhennal. Mae hyn yn galluogi'r cartrefi i gael cyfradd rad pan fydd y generadur yn cynhyrchu ac i'r generadur gael pris teg am y pŵer. Mae Octopus Energy, Cyflenwr Trydan trwyddedig, yn gweithredu fel cyfryngwr i gyfrifo a bilio. Mae hyn yn cadw mwy o arian yn lleol ac yn lleihau biliau trydan cartrefi. Drwy'r strwythur prisio, mae hefyd yn anelu at leihau allyriadau carbon drwy annog newid ymddygiad, symud defnydd i adegau o gynhyrchu mwy lleol a llai o alw ar y grid. Ewch i https://energylocal.org.uk/machynlleth i ddarganfod mwy, neu cysylltwch â nick@nbhydro.co.uk

Coed a chacen yn Nhalybont
Mae gan ddwy fferm ger Talybont 10,000 o goed gan Coed Cadw i'w plannu. **Mae gwirfoddolwyr yn plannu bob dydd Sadwrn a dydd Llun yn Chwefror a Mawrth. Anfonwch neges destun at Linda i gymryd rhan:** 07507464077

Rydym hefyd wedi bod yn plannu ar safle cwympo coed ar Afon Ceulan gan ddefnyddio coed ifanc a blanwyd gennym ein hunain o hadau, neu lasbrennau a gafwyd o erddi pobl.

Mae Grŵp Llifogydd Cymunedol Tal-y-bont yn cymryd rhan oherwydd bod y pentref wedi cael llifogydd dinistriol 10 mlynedd yn ôl, a bu bron achosion iddynt ddigwydd ers hynny, a phroblemau parhaus o ran gorlifiadau carthffosiaeth, colli gerddi ac effeithiau eraill gorlifiadau cyflym yn lefelau afonydd. Mae rhagfynegiadau hinsawdd yn dweud wrthym y bydd hyn yn gwaethygu, felly rydym am ddod yn fwy gwydn. Mae coed yn helpu i arafu neu atal llifogydd. Mae gwrychoedd a lleiniau cysgodi ar ffermydd yn lleihau erydiad pridd, yn cloi carbon, yn darparu cysgod a maeth, yn cynyddu cynefinoedd bywyd gwyllt, ac yn chwarae rhan mewn cylchdroi rheolaeth stoc mewn ffermio adfywiol. Rydyn ni i gyd wrth ein bodd yn dod at ein gilydd i wneud rhywbeth ymarferol am newid hinsawdd. Mae cacen yn rhan bwysig o'n dyddiau plannu coed hefyd!

Rydym yn gwneud cais am arian gan Coed Cadw ar gyfer arolygon hydroleg i helpu i benderfynu lle gall plannu coed helpu i leihau llifogydd. Rydym yn gwneud cais i Tyfu Dyfi am arian i greu meithrinfa goed gymunedol fechan i dyfu 2000 o goed y flwyddyn.

Dadl dros uned ddofednod arfaethedig
Mae dros 5,500 o bobl wedi arwyddo deiseb i ofyn i Gyngor Ceredigion wrthod cais cynllunio ar gyfer fferm ieir brwyliaid ddwys ger Bontgoch. Ymhlith y pryderon mae mwy o draffig; lles anifeiliaid; risgiau firws; dibyniaeth ar borthiant wedi'i fewnforio; ac effaith llygredd amonia a nitrad ar fioamrywiaeth (gan gynnwys cennau prin yng Nghyneiniog). Mae gwrthwynebwyr yn galw am ffermio cyw iâr llai, yn yr awyr agored fel ffynhonnell fwyd iachach a llai o effaith.

Gwrthryfel Difodiant
Gwrthryfel Difodiant Machynlleth yn gwrthwynebu ariannu echdynnu tanwydd ffosil sy'n achosi dioddefaint amgylcheddol a dynol trychinebus ledled y blaned. Rydym yn targedu'r troseddwyr yn uniongyrchol. Amlygwn eu trachwant a'u rhagrith. Gyda phrin unrhyw amser ar ôl, ni allwn roi'r gorau iddi. Rydym hefyd yn gweithredu'n uniongyrchol yn erbyn datblygiadau lleol sy'n niweidio bywyd gwyllt a bioamrywiaeth. Cyfarfod bob pythefnos am 7yp (15fed Chwefror yw'r nesaf) yng Nghanolfan Owain Glyndŵr.

Camau Gweithredu Busnes
Mae'r **Cwmni Tecstilau Organig** sydd wedi'i leoli ym Mharc Eco Dyfi yn cynnig amrywiaeth o ffabrigau Organig, Moesegol a Chynaliadwy a gwniadwaith o ffynonellau gofalus o'r DU a'r byd. Gellir compostio'r holl ddeunydd pacio, ei ailgylchu a'i ailddefnyddio i sicrhau cyn lleied o wastraff â phosibl. Rydym yn defnyddio cwmni dosbarthu cynaliadwy ac rydym yn mewnforio nwyddau dros y Môr ac nid mewn Awyrennau. Mae toriadau ffabrig yn cael eu rhoi i elusennau lleol a grwpiau cymunedol.

Organic Textile Company

Cysylltwch â freya@ecodyfi.cymru i dynnu sylw at eich busnes.

Cyngor am ddim ar leihau biliau ynni: ar gyfer cartrefi, busnesau neu adeiladau cymunedol. Cysylltwch â Giulio giulio@ecodyfi.cymru 07494350065

Digwyddiad ynni: "Sut i gael ein biliau i lawr?" cyn hir – cysylltwch â freya@ecodyfi.cymru am fwy o wybodaeth

Benthyg camera delweddu thermol Darganfod lle mae gwres yn dianc o'ch cartref ac I chi ystyried mwy o insiwleiddio neu atal drafftiau - cysylltwch â freya@ecodyfi.cymru

Grŵp Gweithredu ar gyfer Bioamrywiaeth yn cyfarfod dydd Llun cyntaf y mis 6.30yp Cysylltwch â Stuart: championstuart@hotmail.com

E-feics Cymunedol
Cysylltwch â freya@ecodyfi.cymru i fenthyg e-feic cymunedol o Fachynlleth

Machynlleth Climate and Biodiversity Action #4

Community Newsletter

Want to get involved in Machynlleth Climate Action? Email freya@ecodyfi.cymru to be added to the mailing list, invited to events, and join in with discussions and action-planning.

Electric Car Club

Would you like to drive an electric car? Join a Tripto electric car club in Machynlleth, Llanidloes, Newtown or Welshpool. Each town has its own Renault Zoe parked near a charge point. New members are given a familiarisation session and a free initial drive of the car.

Tripto

Currently we have a special offer, 3 months free membership no deposit required. Interested? Contact Julia Stevens on 07955 490021, coordinator@machevcarclub.org.uk or go to www.tripto.org.uk .

Local food systems support with Tyfu Dyfi

Have an idea for how to get more people involved with growing in the Dyfi Biosphere, or a space that could be a community growing site? There is support through Tyfu Dyfi for training and funding for materials - for more information, see https://www.dyfibiosphere.wales/tyfudyfi

Good News for Swifts!

Machynlleth Biodiversity Group teams up with local swift enthusiasts, connected through the Natur Dyfi Facbeook page, to fund, build, and install swift boxes on suitable buildings in the Dyfi Biosphere. The group has successfully built an initial 20 boxes through donated funds and carpenter's time, and has received funding from Garthgwynion Charities for more. Contact andy@ecodyfi.cymru if you would like a swift box or to donate towards making the Dyfi Biosphere the 'Swift Capital of Wales'

Power your home with local energy

The new **Energy Local club** for the Machynlleth area recently became active. This club joins up domestic electricity consumers in the local area with Esgairweddan hydro scheme, a 60kW renewable generator in Pennal. This enables the households to get a cheap rate when the generator is generating and for the generator to get a fair price for the power. Octopus Energy, a licensed Electricity Supplier, acts as the intermediary to the calculations and billing. This keeps more money local and reduces household electricity bills. Through the pricing structure, it also aims to reduce carbon emissions by encouraging behaviour change, shifting consumption to times of more local generation and lower demand on the grid. Visit https://energylocal.org.uk/machynlleth to find out more, or contact nick@nbhydro.co.uk

Trees and cake in Talybont

Two farms near Talybont have 10,000 trees from the Woodland Trust to plant and **volunteers are planting every Saturday and Monday in Feb and March. Text Linda to get involved**: 07507464077

We have also been planting on a clearfell site on the Afon Ceulan using saplings raised ourselves from seeds, or saplings donated from peoples' gardens.

Talybont Community Flood Group are involved because the village had devastating floods 10 years ago, near-misses since, and ongoing problems of sewage overflows, loss of gardens and other impacts of rapid spikes in river levels. Climate predictions tell us this will worsen, so we want to become more resilient. Trees help slow down or prevent flooding. Hedgerows and shelter belts on farms reduce soil erosion, lock up carbon, provide shelter and nutrition, increase wildlife habitat, and play a part in rotating stock management in regenerative farming. We all love getting together for and doing something practical about climate change. Cake is an important part of our tree planting days as well!

We are applying for funding from the Woodland Trust for hydrology surveys to help decide where planting trees can help reduce flooding. We are applying to Tyfi Dyfi for funding to create a small community tree nursery to grow 2000 trees a year.

Controversy over proposed poultry unit

Over 5,500 people have signed a petition to ask Ceredigion Council to reject a planning application for an intensive broiler chicken farm near Bontgoch. Concerns include increased traffic; animal welfare; reliance on imported feed; and the impact of ammonia and nitrate pollution on biodiversity, including rare lichens in Cyneiniog. Objectors call for smaller, outdoor chicken farming as a healthier and lower-impact food source.

Extinction Rebellion

XR Machynlleth opposes the funding of fossil fuel extraction which is causing catastrophic environmental and human suffering all over the planet. We directly target the culprits. We expose their greed and hypocrisy. With barely any time left, we cannot give up. We are also acting directly against local developments damaging to wildlife and biodiversity. Meet fortnightly 7pm (next 15 Feb) Owain Glyndwr Institute.

Business Actions

The Organic Textile Company based on the Dyfi Eco Park offers an array of Organic, Ethical and Sustainable fabrics and haberdashery carefully sourced from the UK and the world. All packaging is either compostable, recycled and reused to ensure minimal waste. We use a sustainable delivery company and we import by Sea and not by Air freight. Fabric off cuts are donated to local charities and community groups.

Organic Textile Company

Contact freya@ecodyfi.cymru to feature your business' actions.

Free advice on reducing energy bills: for homes, business, or community buildings

Contact Giulio giulio@ecodyfi.cymru 07494350065

Energy event: "How to get our bills down?" coming soon – contact freya@ecodyfi.cymru for more info.

Borrow a thermal imaging camera Find out where your home could do with more insulation or draught-proofing – contact freya@ecodyfi.cymru

Biodiversity action group meets first Monday of the month 6.30pm Contact Stuart: championstuart@hotmail.com

Community Ebikes

Contact freya@ecodyfi.cymru to borrow a community e-bike from Machynlleth

